

Konsten att fånga en släkts historia inom två pärmar

Har du någon gång funderat på att skriva en bok om din släkts historia? Det är ett givande men arbetsdrygt projekt, intygar arbetsgruppen bakom historiken om Rembas.

– När man blir äldre börjar släktens historia intressera mera, och det retar mig att jag inte frågade mer av mina föräldrar och min bror innan det var för sent. Plötsligt var jag den äldsta i släkten och insåg att om jag tänkt mig att jag någon gång ska dokumentera släktens historia för framtida generationer, så är tiden nu, berättar Viveca Strömsten.

Startskottet till det digra bokprojektet om släktgården Rembas var det diplom som Svenska lantbrukssällskapens i Finland förbund år 1931 tilldelade släkten för att ha innehaft hemmanet i 201 år, alltså närmare 300 år i dag. Tavlan väckte många frågor om vad ägarskapet och hemmanet inneburit och vilka människooöden där har funnits.

Strömstens far var född 1919, och hon inledde arbetet med bokprojektet 2018, med tanken att ha det färdigt vid hundraårsjubileum av hans födelse – den blev i stället klar till hennes mors födelsedagsjubileum 2021. Då var planen att dokumentera hemmanets historia för barnen. Men det fanns en så stor mängd dokument och Strömsten insåg hur tätt sammanknuten släkten historia var med bygdens historia, att projektet växte sig större.

– På Rembas vind fanns lädvis med dokument och fotografier, även om mycket kastats bort. Jag kände att publikationen kunde intressera också andra som är engagerade i traktens historia och kultur. Den slutliga boken är bredare än en släkthistorik, och berättar bland annat om läropliktens införande i Finland, livet under evakueringen och arbetet på

REMBASTALLEN står stolt som en symbol över gården; den är över 250 år gammal och har överlevt stormar, evakuering och sekler, men kämpar ständigt vidare. Samma tall finns på bokens pärm.

familjeföretaget Porkala konserv. Det är väldigt viktigt för mig att bevara kulturhistoria, och att komma ihåg att alla generationer har haft sina utmaningar och svårigheter, vilket lätt glöms bort, säger Strömsten.

Digert bakgrundsarbete

När det omfattande arbetet med att gå igenom dokumenten inleddes, kom Strömsten i kontakt med lokalhistorikern Sigbritt Backman. Backman har en god kännedom om Porkala, och har

tidigare skrivit två böcker om Porkala historia i samarbete med layoutaren och fotografen Richard Elgert, som tillsammans med Sheila Liljeberg-Elgert var med också i arbetsgruppen för boken om Rembas.

– Det var en lycka att Backman kom med i projektet. Vi gick tillsammans igenom gamla dokument och redde upp fotografier. Backman tittade med förstoringsglas vem det föreställde – hon gjorde också en förteckning över flera tusen fotografier och dokument. Hon gjorde ett otroligt forskningsarbete och gick igenom arkivmaterial för boken bland annat i Nationalmuseet och Arkivalia. Hon skrev det första manuset till historiken, i tätt samarbete med mig, säger Strömsten.

Under den här processen märkte Strömsten att arkivarbetet var som att upptäcka en ny värld. Hon lärde sig hur mycket forskning det ligger bakom historiker, hur viktigt det är att forska, bevara och hålla koll på detaljer.

Släkthistorian får färg

När Backman hade gjort det första arbetet med att gräva fram all historisk fakta, kom via henne paret Elgert in i bilden för att föra bokprojektet i hamn.

– Tillsammans med Liljeberg-Elgert skrev vi många nya texter till boken, bland annat om tiden efter Porkalaparantesen. Hon fick in anekdoter om släkten som levandegjorde de historiska fakta som redan fanns. Man kan säga att hon dramatiserade texten, berättar Strömsten.

Liljeberg-Elgert redigerade texten och Richard Elgert gjorde ett stort arbete med fotografierna i boken och gjorde sedan layouten.

DET här diplom var startskottet för bokprojektet, att skriva om släkten som bott på hemmanet Rembas i närmare 300 år. Porträttet i bakgrunden föreställer Strömstens far.

– Det var en intressant, om än arbetsdryg, process. Jag var mer inblandad i textarbetet än jag brukar vara i andra bokprojekt, säger Elgert.

Elgert omarbetade också delar av text till infografier och tabeller, vilket ökar läsbarheten och gör historien mer överskådlig. Arbetsgruppen plockade också in urklipp ur tidningar och protokoll, vilket gör att man får en överblick av den tidens historia enbart genom att bläddra igenom boken och läsa bildtexter.

Boken i ett nötskal

Den slutliga produkten är tryckt i en upplaga på femhundra exemplar och kom ut i augusti 2021. Den består av

hundrasexio sidor, tvåhundra fototyper och över trehundra bilder. Boken utgavs av Kyrkslätt hembygdsförening och intäkterna för boken går till föreningen.

Boken är uppdelad kronologiskt med bland annat avsnitt om lotshemmanet, hemmansdelningen i slutet av 1800-talet, kommunalpolitikern Walfrid Strömsten och mycket mera.

Boken finns till salu i Luckan Kyrkslätt och Luckan Raseborg, samt via Kyrkslätt hembygdsförenings webbplats. Under hösten ordnar Luckan Kyrkslätt ett bokprat med Viveca Strömsten. Då kan den intresserade få reda på mera om Rembas och boken.

Text och bild: Heidi Schreiber

Flickan från lande funderar Längtan till teaterscenen

I mitt lilla privilegierade liv finns det en sak, framom allt annat, jag har saknat under den här märkliga tiden vi lever i. Kulturen! Eller framförallt teaterlivet. Den amatörteatergrupp som jag har fått vara en del av i över 20 år, har precis som mycket annat, varit tvungen att hålla pauser under det senaste dryga året.

I perioder har vi kunnat öva tillsammans och träffats, men några föreställningar har det inte blivit på en god stund. Och det, bästa läsare, är något som utarmar både kropp och själ.

Det handlar förstas om en otrolig gemenskap, att vara del av en teatergrupp – en gemenskap som får en att släppa allt annat, gå in i en helt annan värld och få vara någon annan en stund. Bara det är en fantastisk känsla. Men det ligger också något helt makalöst i luften då det är dags för en föreställning.

För fastän gruppen i sig är fantastisk och det är så roligt att öva och släppa loss på scenen tillsammans, så upplever jag teater som kulturform behöver sin publik. Det är då den sista pusselbiten faller på plats, på något sätt. Det är den stunden alla har gått och väntat på och laddat upp för. En förväntan, en spänning, en tur i en bergochdalbana – som inte är som någon annan och den livruschen är mycket efterlängtat. Det går att ta del av den också i publiken – men alla bäst är det faktiskt att få stå där på den där teaterscenen och andäktigt vänta på att ridån går upp.

Till all lycka finns det tappar sommartearar som under den närmsta tiden kan bjuda på kulturupplevelser, vilket jag ser mycket framemot. Men alla mest ser jag fram emot en höst då vi åter kan samlas på vår lilla teaterscen.

Crista

Längtar du efter att skratta så du kiknar – då ska du se Stulen kärlek på Fallåker!

Stulen kärlek handlar om den godhjärtade, men naiva inbrottsljuven Bosse, som har som mål att stjäla en mycket värdefull tavla hos det rika, men olyckliga paret Berit och Ewald. Ingenting går som väntat – det är i själva verket kört från första början. Bosse hamnar snabbt in i ett trask av nödlögner, och precis när han tror att han klarat sig, väntar nästa överraskning bakom dörren. Bokstavligen.

Regissör Frank Skog lyckas få det bästa ut av varje skådespelare på scen. Matilda Vaenerberg som trovärdig lyxhustru med delslåg stresslighet – sin professionella karriär som yogainstruktör till trots – och delslåg behov av ömhet. En ömhet som tjuven, spelad av Thomas Silén, är mer än villig att ge henne. Siléns styrkor är mimiken och timingen, två av farsens viktigaste ingredienser.

Robin Laurén gestaltar den torftiga, otrogna maken på ett övertygande vis medan parets systerdotter, spelad av Ellen Haakana, utan ett ord och bara med ett rikt mimspel blir en viktig pusselbit i en eskalerande handling.

Flest skattsalvor bringar det omaka grannparet, Markus Haakana och Tipi

Olander, fram hos publiken. Han liten och ovisst, tyst och försvunnen som en mus, och lite bakom flöten förvisso. Och hon sedan, rena motsatsen: Dominerande och barsk, behandlande sin make som ett litet barn, eller rentav hund:

– Tyst! Sitt!

Skådisen Daniella Engström minns vi som den ampra tant Sofia i Folk och rövare i Kamomilla stad, som spelades på samma scen för något år sedan. Samma temperament står att återfinna i hennes karaktär Jeanette Sjöwander från försäkringsbolaget, nu i pjäsen Stulen kärlek. Engström gör en rollen som den nyfik-

na och envisa Jeanette till en av pjäsens mest underhållande karaktärer.

Den lilla ensemblen på sju personer sätter också sprätt på manuset, som känns fräsch och ligger i tiden, trots att det nästan har tjugo år på nacken. Stulen kärlek hade premiär på Lisebergsteatern i Göteborg hösten 2004 där den gick i 120 slutsålda föreställningar och sågs av 75 000 personer. Pjäsen är skriven av Kristin Claesson, ett av de stora namnen inom buskiskomedi i Sverige. När Fallåker nu tar sig an Stulen kärlek är det Finland-premiär för pjäsen.

Text och bild: Jenny Paajes

HUR blev det nu så här?, undrar tjuven i soffan, systerdottern och det tragiska äktenskapet, medan försäkringsdamen kyler av huvudet en liten stund efter en hård smäll.

Föreningsnytt

INGÅ SENIORER

Obs! Inget månadsmöte i september! Onsdagar Gå och Må kl 11. Boccia kl 15.15. Varannan torsdag spelkväll kl 17 och skrivargruppen på distans v.37, v 42, v47, v50! Info Gunni 050-3599253

KYRKSÄTT MENTALHÄLSO-FÖRENING KISU R.F.

Träffpunkt Katinkontti, Kungsvägen 5-7 A, Kyrkslätt tel. 046 939 5190. må, ons och to kl. 10 - 13 Må 20.9. kl. 10-13 Kompisträff kl. 10.30 Veckans palaver. Ti 21.9. kl. 10 Hobbygruppen. Ons 22.9. kl. 10-13 Kompisträff / må-

nandens födelsedagskaffe. To 23.9. kl.10-13 kl. 10-13 Kompisträff kl. 10-12 Handarbetsgruppen. Fre 24.9. kl. 12.30-14 Unga vuxna gruppen

KYRKSÄTT PENSIONÄRER R.F.

Fallåker 26.9 kl.16. "Stulen Kärlek" De bokade teaterbiljetterna betalas på föreningens bankkonto senast 22.9.2021. Om Du har frågor ring Tuija tel. 0400 554 562, eller Kerstin tel. 040 829 2712.

NORRA KYRKSÄTT PENSIONÄRER

Våra klubbar har startat, välkom-

men med!

Boccia måndagar kl. 15-17 Kylmäla FBK, kontakt Rosa Lintukangas tfn 050-4938828

I simhallens nedre sal tisdagar: Ledväglig balanstövning kl. 11-12 och pulshöjande träning till musik kl. 12-13. Det finns fortfarande plats i båda grupperna. Kontaktperson Mita Baarman tfn 040-7094090.

SJUNDEÅ PENSIONÄRER

Söndagen 26.09.21 kl. 12.00 pensionärernas kyrkogångsgrupp i Sjundeå kyrkan.

JÄRSÖ UF – BERGÅSA

scoutverksamheten har kört igång så kl. 18-19, vi är utomhus- nya scouter välkomna med till alla åldersgrupper - kontakta gärna Crista på förhand crista.berg@gmail.com

• yogan startar må 13.9 kl. 19-20.15 - förhandsanmälningar till crista.berg@gmail.com

• Järsö uf kallar till stadgeenligt höstmöte må 11.10 kl. 18. på Bergåsa och via Teams - föreningsmedlemmar ombuds anmäla sitt deltagande till ordförande gustaf.berg@merilux.fi

Kyrksläotts Nyheter

Kyrkslättnejdens ungdomsförbund KNUF r.f., som upprätthåller informations- och kulturcentret Luckan Kyrkslätt, Saloviusvägen 3, är producent för Kyrksläotts nyheter. Den svenskspråkiga nyhetssidan utkommer en gång i veckan och handlar om aktualiteter i Kyrkslätt med omnejd. Nästa Kyrksläotts nyheter utkommer 26.9.2021. Material till den skickas till kyrkslatt@luckan.fi och ska vara framme senast 22.9.2021. Du när Luckan också vid behov på telefon: 09-2963830.